

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Divus Sebastianus Eberspergæ Boiorum Propitius, Seu Cultus Eiusdem Gloriosi Martyris à Prima Loci Fundatione Ad Nostra Usque Tempora Propagatus, Et Nunc Publicæ Luci Datus

Widl, Adam

Monachij

§. IV [i.e. V]. Reliqua vita Udalrici Comitis. Revelatio facta eidem de stemmate suo non diu superfuturo, ejus suprema adhortatio ad filios & consanguineos habita. Data suprema monita. Mors pia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37233

§. V.

RELIQUA VITA UDAL-
RICI COMITIS REVELATI
EIDEM FACTA DE STEMMATI
SUI NON DIU SUPERFUTURO
EIUS SUPREMA ADHORTATIO
AD FILIOS ET CONSANGUINEOS
HABITA. DATA SUPREMA MO-
NITA. MORS PIA.

PROgenit Udalricus ex Be-
charde Conjuge sua liberos se-
filios duos Adalberonem III.
Eberhardum II. filias quatuor, qua-
rum nomina cum fastis non la-
sint prodita, consulto omittimus.
Hæc numerosa licet proles & tam-
patre digna cum gaudio esse debu-
isset, fuit potiùs dolori, non quod
degener, sed quod non futura es-
set diuturna: præsenferat enim
bonus interno quodam instinctu
dein etiam virorum sanctorum præ-
monitione, de qua supra facta est
mentio, totam masculam lineam

*Revelatio de
extinctione
Stemmi & li-
nea Sem-
prensio.*

diu superfuit: Supr. ad filios monita. 151

non multò post interituram, nec
gentis suæ lampadem diu posthac
mundo arsuram. Idipsum vix non
oculis intuebatur: nam, quam Ad-
álbero III. natu major Conjugem
duxerat Richlindem, seu Richil-
dem, sterilis erat, Eberhardi verò
secundò geniti proles, quam ex
Adelhaide, nobilissimâ Saxone ge-
nuerat, tres filij omnes in tenera
ætate & adolescentia ante diem fa-
tis concesserunt, nec spes erat al-
terius prolis. Hæc optimo parenti
ingens animi spina erat, quam ta-
men plenus magnarum cogitatio-
num DEO acceptam tulit, suisq; pec-
catis imputavit. Adeò totus ex DEI
voluntate pendeat, ut etiam totam
Semptensium stirpem ei cæsam vel-
let, perinde uti Abraham suum Isaa-
cum tenerè licet adamatam, & uni-
cè charum.

Memorant vetustæ tabulæ no-
stræ, mortuâ Uxore Richarde, Udal-
ricum usque adeò mundo, per se
K 5 insul.

*Udalricus
pium pro-
positum.*

182 *Vdal. Cō. Vita Revel. de ejus Stem.*
infulso & insipido, exitisse saturum
ut secum statuerit, totum se De
tradere, pecuniam omnem in pa
peres distribuere & sacris domici
addicere, nec non exemplo Had
mundæ Sororis suæ religiosissim
peregrè in Palæstinam proficisc
ibique reliquam vitam obsequ
pauperum totam quantam imper
dere, imò mancipare. Et re ve
tam arduum consilium executio
mandaturus fuerat, nisi ab Alde
gêro celebris Sanctitatis Viro & alio
DEI nomine, aliter fuisset infla
ctus. Egit tamen quod potuit: nam
à morte Conjugis severâ lege no
modò omni ciborum & potûs le
titiâ, verùm etiam ipsis carnibus
sibi interdixit; venationibus por
& aucupis (honestissimis Nobil
um excursionibus) ceterisq; mun
exultantis lætitiis prorsus abstinent
nonnisi cælestibus bonis totâ tem
altioribus eximiè affici visus. Unde
néque oculo sinistro, quo gravitate
labo

diu superstit: Supr. ad filios monita. 159

laborabat, medicinam ullam, aut
levamen adhibere volebat, cum
Apostolo dictitans, tunc se, cum in-
firmaretur, potentem esse; hinc se
uri & secari malle, modo ibi felix
aliquando evadat; hinc ærumnarum
vallem ac sentinam, ibi gaudiorum
Patriam fore; eò se unice anhelare,
cetera flocci sibi esse, tanquam vo-
latica & evanida.

Talium vir desideriorum cum
esset Udalricus, ea tamen magis
magisque velut accedente peri-
to vento, & forti halitu inflamata
sunt Guntheri viri sancti, & quarti,
uti dictum est, PP. Canonorum
D. Augustini hinc loci Præpositi, pio
secretoque colloquio. Is ex sua
Eremo DEI jussu, ut fas est credere,
nonnihil digressus Udalricum adiit,
& quæ DEI voluntas esset, difer-
tissimè docuit, inprimis futurum,
ut non post multos años Stirps tota
Semptensium terris subducatur, ex-
inde Bona familiæ post Adalberô-
nis

nis è vita discessum in alienas & rapaces manus deventura, prædia & Arces fædè laceratum & distractum iri; proinde maturè prospiceret, & testamento caveret Udalricus, & quid DEO & D. Sebastiano loci heredi periret. Hæc ille, Gratum habuit Viri sancti consilium Udalrici & DEUM ex eo locutum ratus, quod erat in Superos Religione, nihil omninò eorum prætermittere festuit, quæ plùs, quàm humano consilio suggererentur.

Subindè cùm ætate provectus vix non decrepiti Senis valetudo multis asperis erudita, in dies deterior fieret, convocatis filiis & cognatis, natu maximo Adalberon Eberspergensè Castrum, omnem reliquam Semptæ ditionem tradidit, eâ tamen lege & conditione ut, casu quo ipse, & Vxores, ceterique fratres absque prole decederent, tota amplissima hereditas Deo inprimis & S. Sebastiano in suam cederet.

deret. Oratio porrò optimi patris
suos ultimùm alloquentis hæc erat:
Advocavi ad me, inquiebat, vos
chara viscera mea, filios meos, &
filias, cognatos & consanguineos,
quos animo meo fero intimos, ut
patris vestri ultimam voluntatem
intelligatis, dum licet, & tempus
est: Scitis, quâ ætate sim, in qua
precarium & omnium horarum spi-
ritum ducimus, quotquot senes su-
mus: Octogenarius propè sum, &
in eo articulo jam versor, in quo
rerum omnium humilium ac ter-
renarum non tantùm tædio, verùm
etiam supinâ nausêâ laboro: ea
siquidem tempora ingruere video,
in quibus nec vivere delectat, nec
prodest: ingemui equidem hæcte-
nus, uti ipsi scitis, sæpe sæpiùs ex eo
capite, quòd nullam mihi ex vobis
stabilem prolem & stirpis propa-
gationem, ac seros nepotes polli-
ceri possem, & ob id ardentibus
votis & precibus DEO, & Divo Se-
bastia-

*Ultima
Udalrici ad
filios Oratio,
& allocutio*

bastiano meo supplicavi multoties
 at nunc iisdem immortales gratias
 ago, agamque deinceps, quod non
 sum auditus: revoco habitam a
 tchac sententiam meam & damna
 nam, uti video, bene nobis & sa
 milia nostrae Superi volunt: tem
 pora enim in peius eunt; Succu
 dunt, uti ipsimet cernitis, antiqui
 candori nostro quaesitae & ingenio
 fraudes, strophæ, & fallaciae, quae
 causa sunt; ut vel ignominiosè
 vere, vel injustè agere quemvis
 ferè sit necesse: moribus seculi
 non majorum nostrorum regimini
 dilatamus passim nomen nostrum
 per fas & nefas, augemus popu
 lum, gentem & opes nostras,
 non propterea magnificamus lae
 tiam; Regulis mundi vivimus, et
 ad rationes aeternas nostra compo
 nimus: hæc ingentia damna
 movent, ut posteritate carere, quam
 vitiosâ gaudere malim: quam
 Romani Principes, rerum potius

imperârunt, in reverentia leges
fuere; omnia sanctè, omnia mo-
deratè gerebantur; Nemini impu-
nè licebat esse improbo; Regno à
Romanis ad nos translato, Sigeber-
tus & Theodoricus, & postea Caro-
lus jura dictare cœperunt, quæ si
Nobilium aliquis, aut illustrium
nôsse, aut discere neglexisset, sum-
mo id illi probro & dedecori fuisset
apud omnes, nunc magistris illis
extinctis, dum non est, qui requi-
rat, sua unicuique lex propria opi-
nio evasit; idque vitio educationis
& parentum maximè culpâ accidit,
qui filios suos non ad scholas Justi-
tiæ mittunt, sed legum rudes ma-
gis ad mundi placita, quàm DEI ti-
morem assuefaciunt, magis ad lu-
xum & pompam, quàm avitam me-
diocritatem formant, ad dolos po-
tius & versutias, quàm ingenuam
simplicitatem, magis ad inertiam
& putre otium, quàm industriam
& honestas artes manuducunt;
undè

unde continget paulò post, ut in
valescentibus perditissimis mor-
bus, & spissâ rerum ignorantia ve-
raque Justitiâ (legitimâ Regni
dominâ & Præside) Provinciam
postliminiò exactâ, & in exilium
relegatâ, successura sit crudelitas
oppressiones pauperum, violentæ
pecuniarum emunctiones, versura
& calumniæ, ac id genus mala ser-
centa: Hæc justo Deo magis que-
ror, quàm hominibus, in quibus
exiguam spem colloco, remedia ve-
rò ut plurimum sera, & infra san-
tatem esse reor; quæ cum omnia
clare prævideam, fili mi Adalberto
monitum te & meo imprimis exem-
plo, & tuâ quoque utilitate cupio,
ut vitam tuam ijs regulis instituis
atq; perficias, quarum te nunquam
pænitere possit ac debeat, ad quod
plurimum tibi proderit, ut tuis con-
tentus aliena non appetas, & virtutem
magis, quàm pompâ, aut ostenta-
tione mundo innotescere velis.

*Ultima
Udalrici
monita.*

Néque enim opes præcisè ad spectaculum tibi datæ sunt, sed potiùs, ut exemplo Majorum tuorum ad ornandam Religionem, & publicam utilitatem eas conferas; quo maximè sine tibi totum meum, majorumque meorum patrimonium ex hac hora configno, eâ tamen additâ voluntatis meæ declaratione, ut, si fortè te, tuosque, & totam familiâ absque prole defungi contigerit, hoc nostrum, quod in Borgia habemus, peculium, ad DEUM potiùs, à quo accepimus, tanquam ad fontem, redeat, quàm in alienas manus perveniat: Sic volo, sic opto, néque te, fili, tam æquis postulatis refragaturum spero: huic paternæ voluntati ubi subscripseris, non erit, quod me porrò in hac vita moretur; hæc summa votorum meorum est, quibus nihil adjectum, nihil demptum volo: claudam exinde libenter oculos meos in mortem, & cum Sancto illo sene

L di.

dicam : Nunc dimittis servum tuum in pace ! de reliquo post mortem , quæ diu abesse non potest commendo animam meam precibus tuis ; Corpus verò hoc lutem matri suæ , hoc est , terræ , de qua sumptum est , reddas , velim ; iuxta Richardem meam me sepeliamus idem qui in vita thorus noster fuit post mortem tumulus esto , quod superest , filii & cognati mei , Deum semper amate super omnia presertim , pacem inter vos colite ; ne quaeso , Regi vestro unquam rebelletis , sed , quam debetis ipsi obedientiam , & fidelitatem præstetis nec tamen propterea familiaritate nimiam eum faciliè ad domos vestras Arces & Prædia invitetis , nisi honorem , opes , & gloriam male perdere , aut certè de illis periclitari velitis : modestiam denique & pietatem in omnibus vestris adhibeat istis enim duobus momentis omnia potestas consistit ; modestiam quæ

jam
dem

diu superfut: Supr. ad filios monita, 161

dem, ne in homines insurgat; pietate verò, ne DEUM offendat. Cur hæc loquar, scio, quorum omnium post mortem meam sæpiùs vos memores fuisse iuvabit; valete.

Hæc erant Udalrici monita, post quæ Cælo in dies maturior, senio confectus & lecto semper affixus diem supremum obiit octogennarius, sacris Ecclesiæ subsidiis munitus, piissimèque inter Religiosorum amplexus extinctus, quinto Idus Maij Anno Christi M. XXIX. Heros sanè non uno elogio dignus, vitæ suæ Sanctitate, fortitudine bellicâ, & Religione meritis, qui in omnium deinceps ætatum memoria vivat, atque perennet, quem natura immortalem in terris esse non siverat. Corpus ejus in templo S. Sebastiani ad Richardem Conjugem, uti pet erat, appositum, ac honorifico tumulo illatum est.

Erat Udalricus, ut hæc quoque jam dictis addam, Vir simplex & re-

L 2

ctus,

*Sancta Mora
Udalrici Co-
mitis.*

*Udalrici
Elogium.*

ctus, antiqui moris, nullis seculi fu-
cis, aut dolis tinctus, æqui amanti-
simus, Pater Patriæ, miles bello invi-
ctus, id, quod pluribus præliis per
Rege feliciter gestis ostendere
Utriusque fortunæ artifex prospere
non efferebatur, adversis non
deiciebatur: In omnibus Deum
sibi statuerat ante oculos, in qua
tanquam exemplar, intueretur, e
quo ipsi Regula agendorum nasce-
batur facta ad principia cælestium
luminum, & ingens quædam fide-
cia firmis radicibus in Cælum fixa:
Humanitate in omnes admirabili
usus nemini se negabat, quin potius
obsequiis, & communi quadam
charitate affluebat, seu amicitia, seu
necessitas Virum posceret: Adve-
rsarios suos patientiâ magis, quam
ostentatione virium fregit, quod
sanè poterat, cum miles esset, gra-
tus, Virum patientem potior
censeri expugnatore Urbium; in
quo quidem minimè timidum
ostendit

ostendit, sed magnanimum, dum humanum quidem reputavit, pati invidiam & calumniam, vincere verò, divinum. Prudentia porrò ipsum manucebat in omnibus, ne quid vel aggrederetur sine mentis senatu, vel temerè exequeretur; nihilque antiquius ipsi fuit, quàm amore & benevolentiam subditis se approbare, non fastu, aut metu, qui malus officii custos habetur. Divini honoris provehendi studiosissimus omnia cetera huic uni puncto posthabebat, quò omnes opes suas & totum liberalitatis apparatus referebat, ut decorem Domus DEI & sanctissimum Religionis nomen, ubi ubi posset, amplificaret; unde primus Sacri & Inclyti Ordinis D. Benedicti introductor & Fundator Eberspergæ esse meruit: quem adeò defæcarum, sanumque de cælestibus gustum non aliunde traxit, quàm ex rerum fluxarum assidua meditatione; dignus proin,

L 3 quem

164 *Vdal. Cō. Vita. Revel. de ejus Stem. Cō.*
quem Cælum miris quibusdam ju-
varet, & claris etiam quandoque
signis adesset.

Supremus morbus, ceu Lydia
virtutis lapis, virum probavit. In-
cui inter exhausti corporis dolores
& senectutis molestias divinæ vo-
luntatis victima, DEO tam ple-
consignatus, ut, si populo suo fore
adhuc necessarius, néque vivere
erubesceret ad exemplum cetero-
rum, neque mori formidaret
conscientiæ testimonium. qualem
etiam mors invênit, & ad præmi-
magnæ virtutis ex hoc mundo avo-
cavit, placidissimóque somno
extinxit, ut supra dictum
est.

